

**OKULDA ŞİDDET
VE
ALINABİLECEK TEDBİRLER**

FEN LİSESİ

2016

ÇALIŞMANIN AMACI

- Okullarda şiddet, gerek zengin gerekse de yoksul ülkelerde kız ve erkek çocukları aynı şekilde etkileyen dünya çapında bir sorundur. Okullarda şiddet her zaman fiziksel olmadığı ve açıkça tartışılmadığı için şiddeti görmek her zaman kolay olmamaktadır.
- Bu seminerdeki amacımız da gençlerin şiddeti nasıl algıladıkları, şiddetle nasıl başettikleri ve şiddeti önleme konularında görüş ve önerilerini ifade etmelerini sağlamaktır.

Şiddet

- “Sert, katı davranış”; “azarlama ve cezalandırmada aşırı gitme”; “inandırma ve anlaşmaya varma yerine kaba kuvvet kullanma” v.b. gibi tanımlanmaktadır.
- Bu durumda, fiziksel anlamdaki her türlü saldırı, şiddet tanımı unsurları arasında yer alırken fiziksel olmayan kimi sözlü davranışlar da bu tanım kapsamına girmektedir

OKULLARDA KARŞILAŞILAN ŞİDDET TÜRLERİ

- Fiziksel Ceza:
bedenin cezaya uğraması anlamına gelir.
 - Tokat atmak
 - Vurmak
 - Çimdiklemek
 - Elle kemerle sopayla veya diğer araçlarla dövmek gibi

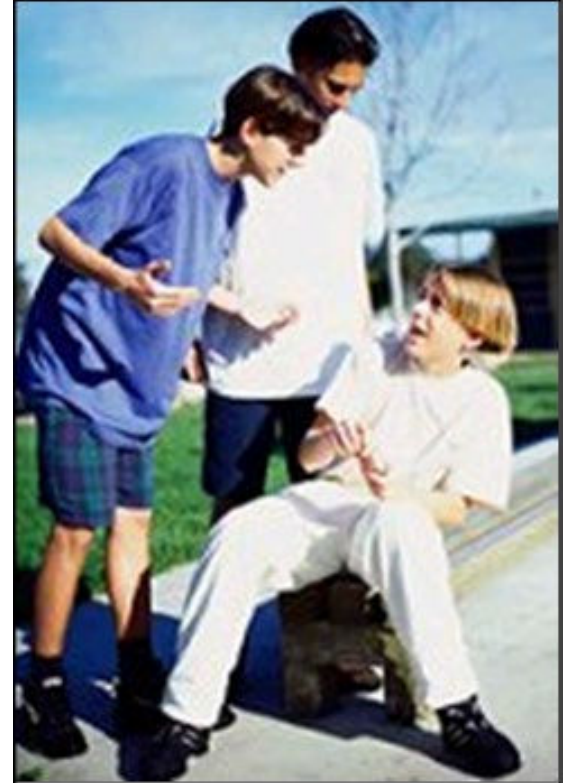

Zorbalık

- İncitmeye yada rahatsız etmeye yönelik, zaman içinde tekrarlayan ve daha güçlü biri ile daha güçsüz arasında bir güç dengesizliği içinde gelişen davranıştır.
- Zorbalık saldırganlığın bir formudur ve üç öge hepsinde ortaktır.(Korkut, 2004):
 - Kasıt, incitici davranış
 - Sürekliliği olan
 - Zorbalığa maruz kalanın kendini savunmayacak kadar zayıf olması.

Zorbalık örnekleri

- Ad takma
- Sözel olarak tehdit etme
- Hakaret etme
- Vurma
- Dalga geçme
- Dışlama
- Kasıtlı olarak kurbanın eşyalarına zarar verme
- Korkutarak kurbanın eşyalarını, parasını alma.
(Korkut, 2004)

Zorbalığa uğrayan öğrenciler;

- ✓ Kaygı, kızgınlık ve çaresizlik duyguları
- ✓ Depresyon
- ✓ Okulu sevmeme, sıkça devamsızlık yapma
- ✓ Başarıda düşüş
- ✓ Okulda zorbalığın meydana geldiği yerlere gitmekten kaçınma
- ✓ Kendini değersiz hissetme
- ✓ Bazen intihara kalkışma
- ✓ Çocukluk yıllarında yaşanan zorbaca davranışların etkisinin bazen yetişkinlikte bile devam etmesi
- ✓ Genellikle grup dışına itilme, yalnız kalma.

✓ Zorbaliđa uğrayan öğrencilerin % 90'ının, okul notlarında bir düşüşün yaşandığı bulunmuştur.

(Hazler, Hoover ve Oliver, 1992).

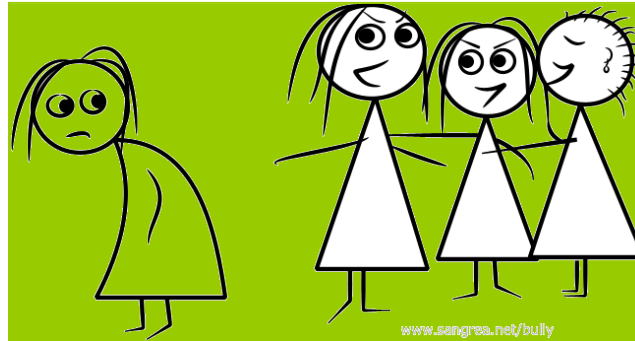

Bu etkinin sadece kurbanların değil, aynı zamanda zorba çocukların da gelişimini olumsuz etkilediği pek çok çalışmada ortaya konmuştur.

Zorbalık olgusunun çocuklar
üzerindeki psikolojik ve
sosyolojik etkileri sadece okul
yıllarıyla sınırlı kalmayıp
yaşamın sonraki dönemlerinde
de devam etme eğilimi
göstermektedir.

DUYGUSAL ŞİDDET

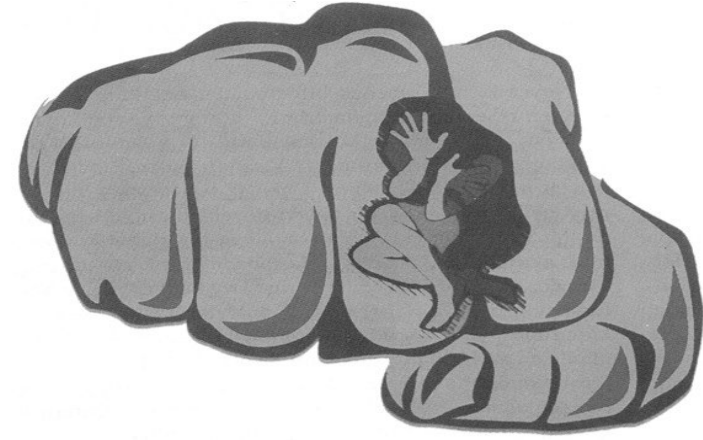
- Duygusal Şiddet, bir çok farklı Şekilde görülebilir:
- REDDETMEK: Çocuęun deęerini reddet, kendisini kk görmesine neden olmak
- AŐAęILAMAK: alay ederek yada hakaret ederek çocuęu kk düŐürmek
- YILDIRMAK: fiziksel Şiddetle tehdit etmek yada çocuğun eşyalarını kırıp dökmekle tehdit etmek
- SOYUTLAMA: diğer çocuklarla normal iliŐkiyi kısıtlama, fiziksel sınırlama getirmek
- Duygusal Şiddet çok yıkıcı olabilir ve gencin depresyona girmesine ie kapanmasına özsaygısının azalmasına kayęılı olmasına saldırgan hale gelmesine ve baŐarısız olmasına yol açabilir.

Şiddete Örnekler

- Zorbalık,
- Kavga etmek
- Cinayet
- Sözel taciz
- Tecavüz
- İtme
- Küfür
- Gasp etmek
- Sözel tehdit etmek
- İmalı konuşma
- Ayrımcılık

Korkut (2004), Atasoy (2002), Kaskun ve Öztunç (2004) ve Riley (2000)

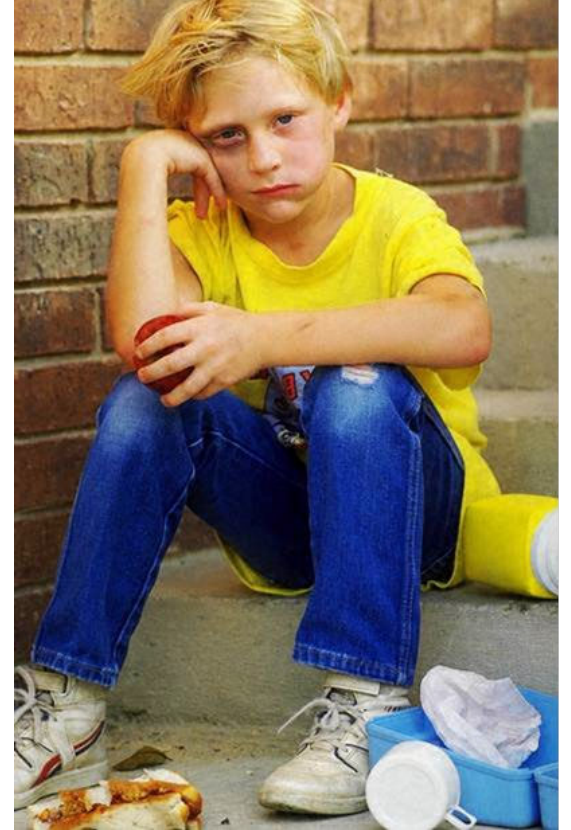

Risk faktörleri

- Parçalanmış aileler,
- Ailede madde bağımlısının olması,
- Ailede suç işleyen birinin olması,
- Erken yaşlarda gözlenmeye başlayan sürekli saldırgan, anti sosyal davranışlar,
- Dayak yiyen anne veya kardeşin olması
- Akranlarınca reddedilmek
- Düşük düzeyde okur-yazarlık
- Düşük düzeyde akademik başarı ve ilgi
- Şiddet eyleminin okulda ve evde gözlenmesi
- Madde kullanımı,
- Okulda uyuşturucu madde alınıp satılması,
- Tutarsız disiplinli aileler,
- Eğitimsiz, az eğitilmiş ana-babalar,
- Yoksulluk,
- Anne babalarda çocuklarına yönelik denetim eksikliği,
- Sıcak ilginin olmadığı aile ortamları,
- Sert, cezalandırıcı çocuk yetiştirme stilleri,
- Empati eksikliği,
- Düşük sosyal ilişki,
- Zayıf duygusal , bilişsel gelişim,
- Şiddet içerikli resimler çizme, yazılar yazma,
- Hayranlara eziyet etme,
- Alay edilmek ya da öyle algılamak,
- Kontrol edilmeyen öfke,
- Çetelerle ilişkide olma.

Şiddetin Nedenleri

- Şiddet tek bir nedene indirgenemez. Şiddet bugün toplumsal bir sorundur ve çevreden kaynaklanmaktadır. Yani çevredeki okul, aile, ekonomik örgütler v.b. toplumsal kurumlar devreye girmektedir.
 - genç potansiyeli yüksek bir ülke
 - çocukların boş bırakılması
 - öğrenilen bir olgu
 - engellenme
 - eğitim (disiplin) algısı içinde yer bulması
 - yetişkinlerdeki suçluluk ve döngüyü kıramama
 - okulun öğrencilerin canlı yaşamını sürdürme, güç, sevgi, ait olma, özgürlük ve eğlence gibi temel ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması

**OKULLARDA ÖĞRENCİLER
ŞİDDETE SON VERMEK İÇİN
NELER YAPABİLİRLER**

???

Öğrenciler;

- Öğrencilerin kendi okullarında şiddete son vermeye kararlı olduklarında bir çok açıdan katkıları olabilir.
- Şiddet olaylarını öğretmenlere veya danışmanlara bildirebilirsiniz.
- Anlaşmazlıkları diyalog yoluyla çözümlayebilirsiniz
- Herhangi bir uyuşmazlıkta arabuluculuk yapacak bir başka öğrenci seçebilirsiniz
- Yaşça daha küçük öğrencilere yol göstermeye onlara olumlu örnek olmayı kabul edebilirsiniz.
- Okulda bir barış yemin bir kampanyası başlatabilirsiniz.
 - Bütün öğrenciler anlaşmazlıklarını şiddete başvurmadan çözümlenmeye herkes için güvenli gir okul için çaba göstermeye söz vererek

Öğrenciler

- Çocuk haklarını öğrenmek ve öğretmek
- Şiddet ve şiddetin etkileri konusunda bilgilenmek ve arkadaşlarını bilgilendirmek,
- Şiddet kullanmadan sorun ve çatışmaların çözümünü öğrenmek - sorun/çatışma çözme becerileri, öfke kontrolü ve etkili iletişim becerileri kazanmak
- Şiddete maruz kaldıklarında güvendikleri bir yetişkinden yardım istemek
- Şiddete maruz kalan arkadaşlarına yardım etmek ve onları yardım almaları için cesaretlendirmek
- Yardım alabilecekleri kurumları bilmek ve bu bilgiyi arkadaşlarıyla paylaşmak

ÇATIŞMA ÇÖZME VE ARABULUCULUK

- Kişiler arasında yaşanan çatışma ve anlaşmazlıkların çözüm ve yönetimine ilişkin iki temel yaklaşım söz konusudur.
- Yetişkin merkezli:
- Öğrencilerin davranışları ve çatışmaları üzerindeki dış(öğretmen idare veli) denetim, etki ve müdahale, ödül ve ceza sistemi kullanılarak öğrenci çatışmaları çözülmeye çalışılır. Öğrenciler kendi davranışları üzerinde yetkilendirilmezler.
- Öğrenci merkezli:
- Öğrencinin davranışları ve çatışmaları üzerinde iç (öğrencinin yine kendisinin) denetim etki ve müdahaledir. Öğrenciye genel anlamda hayatı hakkında karar verme, seçim yapma, denetleme, değerlendirme, girişimde bulunma becerisi kazandırmayı vurgular. Temel amaç öğrenciyi kendisiyle ve sorunuyla yüzleştirmek, doğru davranışı gereksinimlerini karşılayacak şekilde öğrenciye buldurmak. Sorumluluk bilincini böylece artırarak çatışma halinde sorumlu ve yapıcı davranma artacaktır.
- Sorun yaşandığında öncelikle müzakere ederek çözmeye çalışmak çözemediğimiz durumlarda ise arabulucu arkadaşlardan destek almak gerekmektedir. Aynı prosedüre öğretmenlerinde uyması beklenmektedir.

KAYBEDİLEN DEĞERLERİ YENİDEN KAZANMAK

- Gençlerin ulusal ve evrensel değerleri benimsemeleri
- bu öz değerlerin içselleştirilmesi, bir yaşam biçimi haline dönüşmesini sağlanması
- Konusunda bir süper ego bilinci oluşturarak
- sevgi, saygı, barış, hoşgörü... gibi şiddete yönelik tutum ve davranışların tercih edilmemesi yolunda davranış geliştirmek

Boş Zamanlarını Değerlendirme Becerileri Kazanmak

- Gençlerin mevcut hayat temposu içinde zamanı etkin kullanarak, kendisine boş zaman oluşturabilmesi ve oluşturduğu bu boş zamanı daha verimli hale getirmeyi öğrenmek

**DİNLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER...**

